

Dit vinden zorgpersoneel, ggz, artsen, verzekeraars en bonden van het coalitieakkoord

Veel positieve reacties na de presentatie van het coalitieakkoord dat het nieuwe kabinet Rutte IV de komende vier jaar wil uitvoeren. Met name de vakbonden en de jeugdzorgorganisaties vinden het wel teleurstellend dat de coalitiepartijen weinig uitgeven aan loonsverbetering. Bovendien begrijpen ze niet dat de zorgsector de komende regeerperiode 5 miljard euro moet bezuinigen.

Dit zijn de belangrijkste voornemens van het nieuwe kabinet Rutte IV

V&VN vindt het regeerakkoord een 'grote teleurstelling' voor verpleegkundigen en verzorgenden. Volgens de beroepsvereniging trekt de komende coalitie geen extra geld uit om het werken in de zorg aantrekkelijker te maken. V&VN vindt daarom het akkoord geen oplossing 'voor het groeiende tekort aan verpleegkundigen en verzorgenden'.

V&VN-voorzitter Bianca Buurman: 'Commissie na commissie adviseert aan het kabinet om fors te investeren. In de waardering, arbeidsvoorwaarden, zeggenschap en mogelijkheden voor scholing van verpleegkundigen en verzorgenden. Anders krijgen we de grote uitval en uitstroom van medewerkers niet gestopt.'

Geen urgentie

NU'91 is 'ontsteld' over het nieuwe coalitieakkoord. 'Het afgelopen anderhalf jaar is meer dan ooit duidelijk geworden wat het belang is van goede zorg, maar blijkt dit allesbehalve uit het akkoord.' De urgentie wordt nog steeds niet gezien, merkt voorzitter Stella Salden op.

Daniëlle Woestenbergh, waarnemend voorzitter CNV Zorg en Welzijn, begrijpt ook niet hoe de ambities van het kabinet passen bij de bezuinigingen in de jeugd- en ouderenzorg: 'Als je de komende jaren 5 miljard in de zorg wilt ombuigen, kan dat niet alleen uit deze preventiemaatregelen komen. Dat betekent dat het zorgaanbod aan kwaliteit zal moeten inboeten. Dat stuit onze zorgprofessionals natuurlijk zeer tegen de borst.'

Geen feest

De FNV heeft goede punten gelezen in het regeerakkoord: 'Eindelijk lijken onze voorstellen om de doorgeslagen flex- en onzekere contracten een halt toe te roepen te zijn overgenomen', aldus de vakbond: 'Het is wel de vraag hoe het nieuwe kabinet deze plannen gaat uitwerken.'

Op verschillende punten is dit akkoord echter geen reden tot feest, stelt de FNV: 'Iedereen vindt dat het wettelijk minimumloon flink omhoog moet. En waarmee komt het kabinet? Met een schamele 80 cent per uur over vier jaar. Daarmee lossen we het probleem voor heel veel mensen niet op'. Om uitgerekend te bezuinigen op de zorg is 'onbegrijpelijk' in een sector 'waar het water al aan de lippen staat. Dit is een vreselijke trap na voor al die onmisbare helden die onze zorg met veel moeite overeind houden.'

Centralere inkoop jeugdhulp

De Nederlandse ggz is overwegend positief over het coalitieakkoord. Voorzitter Ruth Peetoom: 'Mooi dat er in de plannen expliciet aandacht is voor mentale gezondheid en de ggz. We zijn blij met onder andere de investeringen in een preventieakkoord. De centralere inkoop van specialistische jeugdhulp waaronder de jeugd-ggz juichen wij zeer toe. Ook de aandacht voor domeinoverstijgende samenwerking, zoals tussen de ggz en de politie en de problemen op de arbeidsmarkt waarderen we. Zo werken we er met zijn allen aan dat mensen minder een beroep hoeven te doen op de ggz.'

Peetoom vindt een structurele bezuiniging van 60 miljoen euro die is ingeboekt door de verplichting meerjarige contracten af te sluiten in de ggz jammer. De Nederlandse ggz is op zich blij met meerjarige zekerheid via contracten, maar of de maatregel zo'n grote besparing oplevert, betwijfelt Peetoom. Ze wijst de bezuinigingen op de jeugdzorg vanaf 2024 af: 'Dat gebeurt zonder goede onderbouwing. Zeker met de gevolgen van corona die nog jaren door zullen doorwerken, kan er geen sprake zijn van minder geld voor de jeugdhulp.'

Kwetsbare kinderen

De Nederlandse ggz krijgt bijval van Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ), een samenwerking van jeugdzorgpartijen. 'We maken ons grote zorgen dat wederom de meest kwetsbare kinderen en gezinnen hier de dupe van zijn', schrijven ze in een reactie: 'We vragen de coalitiepartijen de bezuiniging te heroverwegen.' Ook zij steunen centraler inkopen van specialistische jeugdhulp en verbetering van samenwerking binnen de jeugdbescherming. 'Maar die ambities lijken onhaalbaar met deze extra bezuiniging'.

Afvlakken groei

De nieuwe coalitie is van plan om structureel 4,5 miljard euro per jaar minder uit te geven aan de zorg. Dat is nodig om 'met het oog op de lange termijn' de overheidsuitgaven niet te ver te laten stijgen. Onduidelijk is welke uitgaven moeten worden beperkt. In het akkoord staat wel dat de kosten van geneesmiddelen en hulpmiddelen moet worden aangepakt en de instroom van ggz-patiënten beperkt moet worden. Een deel van de behandelingen kan volgens de vier coalitiepartijen worden gedaan door de huisartsen/praktijkondersteuners.

Belangrijke versterking

ZN ziet in het nieuwe regeerakkoord een belangrijke versterking van de samenwerking om de zorg 'fit voor de toekomst' te maken. Twee jaar lang heeft de coronapandemie alle aandacht gevraagd, 'maar er zijn ook andere grote uitdagingen. Nederland wordt steeds ouder waardoor de vraag naar zorg de komende jaren explosief toeneemt.'

ZN steunt daarom de voorstellen van de coalitie om nu echt werk te maken van passende zorg, digitalisering, preventie, ouderenzorg en verbetering van de werkomstandigheden van zorgmedewerkers. Zorgverzekeraars werken al hard aan een toekomstbestendige zorg, aldus ZN, 'zodat iedereen toegang houdt tot goede zorg als dat nodig is'. ZN wil snel met kabinet, toezichthouders en zorgpartijen aan de slag om de afspraken van het regeerakkoord uit te werken.

De zorgverzekeraars zijn ook blij met de inzet van het kabinet op passende zorg: 'Het is voor ons een belangrijk uitgangspunt voor herinrichting van de

zorg. Hierdoor kunnen patiënten nog veel beter worden geholpen met een behandeling die past bij hun specifieke behoefte. We hebben daarvoor nog veel meer inzichten nodig in de effecten van passende zorg.

Zorgmedewerkers moeten die inzichten vervolgens ook in de praktijk durven brengen.'

'Kabinet toont ambities'

Cliëntenorganisatie MIND is verheugd dat het coalitieakkoord aansluit bij punten uit haar Deltaplan Mentale Gezondheid: 'Het toont ambities op de aspecten die samenhangen met onze mentale gezondheid, namelijk wonen, werken onderwijs, financiën, sport, ontspanning, zorg en ondersteuning', aldus MIND.

Samen met de toevoeging van mentale gezondheid aan het huidige Preventie Akkoord ziet MIND dat het nieuwe kabinet zich duidelijk wil inzetten voor onze mentale gezondheid en psychische klachten waar mogelijk wil voorkomen. De organisatie heeft wel een aantal wensen voor verbeteringen, zoals uitbreiding van het Preventie Akkoord met mentale gezondheid en een beter jeugdstelsel. Daarom maakt MIND zich 'grote zorgen' over de bezuinigingen in de jeugdzorg.

Zo pleit MIND onder meer voor een beter onderwijscurriculum, een nationaal rapporteur verslavingen en een betaalbaar eigen risico door een betaling per behandeling in plaats van alles in één keer. Verder mist de belangenorganisatie aandacht in het coalitieakkoord voor passende en tijdige zorg voor alle cliënten, maar ook maatregelen om de wachtlijsten terug te dringen.

De patiënt zou meer centraal moeten staan, vindt MIND, onder meer met de positieve rol die zelfregie kan spelen en het belang van informele zorg zoals lotgenotencontact, de rol van familie- en naasten- en ervaringsdeskundigen.

PACU-bedden

Voorzitter Caroline van der Marel van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA) en anesthesioloog aan het Erasmus MC ziet goede punten in het akkoord, maar mist steun voor het plan om via PACU-bedden (een zorgvorm tussen een klinisch en IC-bed) de druk op de IC's te verminderen. Dat zou een belangrijke stap zijn om het zorgpersoneel – zeker in tijden van corona – te ontlasten: 'Het is belangrijk dat we met elkaar gaan werken aan oplossingen voor het zorginfarct op de (middel)lange termijn.'

Van der Marel ziet goede aanknopingspunten in het coalitieakkoord. 'Maar in de uitwerking moet er breder worden gekeken dan alleen IC-capaciteit. Ook meer loopbaanperspectief voor medisch personeel en het opschalen van het aantal PACU-bedden om de juiste zorg op de juiste plek te kunnen bieden, zijn cruciale puzzelstukken om de zorg weerbaarder te maken. Ook zijn wij blij dat het kabinet wil werken aan de pandemische paraatheid van Nederland om te voorkomen dat deze situatie in de toekomst nogmaals ontstaat.'

'De NVA vindt het daarbij heel goed dat de nieuwe coalitie de zorg aantrekkelijker wil maken. Dat is meer dan een hoger salaris of verlaging van regeldruk. Onze mensen hebben vooral behoefte aan meer loopbaanperspectief. Als bijvoorbeeld ondersteunend personeel breder

wordt opgeleid, dan kunnen zij meer afwisselend en breder worden ingezet. De acute as is een van de meest kwetsbare onderdelen als de zorgvraag stijgt. Breed opgeleide artsen en ondersteunende zorgprofessionals kunnen dan verlichting bieden.’

Blij met investeringen

De Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen (VIG) is blij met de investeringen die het nieuwe kabinet doet in de strijd tegen nieuwe pandemieën. Het nieuwe kabinet trekt hiervoor ruim 1 miljard euro uit en daarmee komt het coalitieakkoord tegemoet aan de oproep van de VIG eerder dit jaar om fors te investeren in de ontwikkeling van nieuwe vaccins en medicijnen tegen infectieziekten.

Ook gaan er extra investeringen naar onderzoek op het gebied van kanker, alzheimer en obesitas. Gerard Schouw, directeur VIG: ‘Een volgend kabinet moet inzetten op (Europese) onafhankelijkheid in onderzoek en productie van geneesmiddelen. En in een aanpak voor antibioticaresistentie. Nederland moet daarin voorop lopen in Europa.’

In het akkoord krijgt ook het versterken van het vestigingsklimaat een prominente rol. Daar is de VIG blij mee. Deze inzet sluit goed aan bij het plan ‘Boston aan de Noordzee’ van de vereniging. Dat is erop gericht ‘Nederland gezonder, weerbaarder en welvarender te maken’.